

Nr 424.

Av herr **Hansson** i Skediga, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 338, angående anslag till prisrabatterning å vissa livsmedel.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 338 föreslås rabatterning å vissa livsmedelsförnödenheter efter vissa bestämda grundprinciper, dels beroende av den beskattningsbara inkomsten och dels beroende av innehav av förmögenhet eller jordbruksfastighet. Livsmedelskommissionen uttalar, att landsbygden har ett större antal rabattkortsinnehavare än städerna, och anför därför att skärpta regler böra införas, då det gäller tilldelning av rabattkort till jordbrukare. Mot denna inställning vill jag uttala mitt ogillande. Orsaken till detta förhållande att det finnes fler rabattkort på landsbygden än i städerna bottnar ju i det sedan länge kända faktum, att avlöningsförmånerna äro betydligt lägre på landsbygden än i städerna. Ett system, som fastställde hårdare villkor för jordbrukare eller fastighetsägare för att komma i åtnjutande av rabattkort än vad som gäller för andra befolkningsgrupper, skulle ytterligare skärpa denna orättvisa. Redan det nu gällande dyrortsgrupperingssystemet gynnar städerna och de s. k. dyrorterna därigenom att det skattefria avdraget är större. För tilldelning av rabattkort vid t. ex. 750 kr. beskattningsbart belopp har det högre avdraget lämnat ett betydligt lägre belopp kvar för familjemedlemmen i de högre ortsgrupperna än vad som blir fallet i den s. k. lägsta dyrorten.

Departementschefen tillstyrker livsmedelskommissionens förslag att rabattkort skola tilldelas personer, som för sin utkomst äro beroende av kapital, samt föreslår i detta avseende, att rätten till rabattkort skall bibehållas för hushåll, som ha en förmögenhet överstigande 10.000 kr. men ej 20.000 kronor, under förutsättning att det beskattningsbara beloppet ej överstiger 250 kronor. Vidare föreslår kommissionen att i fråga om jordbrukarehushåll komplettera förmögenhetsgränsen med föreskrift om viss begränsning av rätten att erhålla rabattkort, då av vederbörande brukad jordbruksfastighet är taxerad till högre belopp än 10.000 kronor. I anslutning till nyss angivna regler beträffande förmögenhetsgränsen föreslår kommissionen dock, att personer, som bruka jordbruksfastighet med taxeringsvärde mellan 10.000 och 20.000 kronor, böra kunna få rabattkort, om deras beskattningsbara belopp ej överstiger 250 kronor. Till denna gränsdragning har departementschefen anslutit sig.

Mot detta ståndpunktstagande kunna följande erinringar göras. I och för

sig torde det kanske vara på sin plats att rabatter icke komma dem till del i full utsträckning, som hava en förmögenhet av 10.000 kronor eller mera, dock under den förutsättningen att denna förmögenhet är lätt tillgänglig i kontanta tillgångar eller dylika värden, som lätt kunna realiseras. Men anorlunda ställer sig saken om förmögenheten ligger fastlåst i ett boningshus eller i en jordbruksegendom, av vilka värden ägaren är absolut beroende i sin näringsutövning. Vid sådant förhållande torde de föreslagna reglerna te sig mindre tillfredsställande, och särskilt blir detta fallet, då det gäller jordbruksfastigheter, då därvid föreslagits, att det skall vara taxeringsvärdet, som därvid skall vara bestämmande. Det är nämligen ingen sällsynthet att en jordbruksegendom har ett taxeringsvärde, som överstiger 10.000 kronor, men att ägaren av densamma är alldeles utfattig i det att skulderna gå långt över taxeringsvärdet. Att under sådana omständigheter ställa denne näringsutövare i sämre ställning än t. ex. en arbetare torde ej vara rättvist. Ej heller torde det vara riktigt att helt utestänga en hårt skuldsatt jordbrukare med en till över 20.000 kronor taxerad fastighet och många minderåriga barn från förmånen av rabattkort, då här finnas jordbrukare utan beskattningsbart belopp, som bli helt utestängda.

Hela detta nya system, som syftar till att ställa jordbrukare i annan ställning än andra, kommer säkerligen också att medföra stora besvärligheter för de myndigheter, som skola ta hand om dessa rabatter, och jordbrukare skulle inte kunna förstå, varför de skola placeras i en undantagsställning.

På grund av det anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att grunderna för tilldelning av prisrabatter å livsmedel skola vara desamma för jordbrukare som för andra näringsgrupper i samhället.

Stockholm den 12 juni 1942.

K. E. Hansson.
